

Paphiopédilum éxul Ridley en O'Brien Sectie *Neuropetalum*

foto J.C. Koelewijn

Syn. *Cypripedium insigne* var. *exul*

Bijzonderheden

Deze plant werd in 1891 door H. Ridley in Siam (nu Thailand) in het gebied Peninsula dicht bij de grens met Maleisië gevonden. De eerste planten werden door hem per schip verzonden naar F. Sanders en Co in Engeland.

In 1892 bloeide *P.exul* voor het eerst in Engeland. Het was James O'Brien die de juiste soort vaststelde en hem op naam stelde als *Paph.exul* en liet registreren en publiceren in de *Gardeners' Chronicle*.

Verspreidingsgebied

Thailand in het gebied Peninsula (vlak bij de grens met Maleisië), eveneens in de golf van Tonka en Phuket Krabi, op de vele eilandjes.

Ze groeien saprofytisch d.w.z. in vorken van bomen waar humus zich verzamelt en op de rotsachtige eilandjes in de spleten waar zich humus verzameld heeft. Zij groeien nagenoeg in de volle

zon, soms in lichte schaduw.

De hoogte boven de zeespiegel waar zij voorkomen, varieert van 50 tot 200 meter.

Beschrijving

Harde, leerachtige, bijna rechtopstaande bladeren, 20 cm lang en 2 cm breed, met een krachtige nerven in het midden; de top van de bladeren loopt zeer spits toe. De kleur van het blad is grasgroen. De plant draagt draagt 1 bloem op een bloemstengel van 25 cm lang; de stengel is hard, roodbruin van kleur en licht behaard.

De vlag is helder wit, en vanuit de basis uitvloeiend groen gestreept tot driekwart van de vlag; in het groene gedeelte een 10- tot 15-tal grove, roodbruine stippen. Petalen sterk naar voren gericht en lintvormig, geelgroen met in het midden een doorlopende roodbruine streep, waaromheen zich een netwerk van fijne, roodbruine lijntjes drapeert.

Staminodium hartvormig gesloten, crème van kleur met een groene vlek in het centrum, oppervlak wasachtig ruw. Schoen (lip) geelgroen, overgoten met een roodbruin waas, en verticale, roodbruine strepen. De vorm is een bekertje vlak aan de bovenzijde, naar onderen afgerond. De lobben zijn bezet met fijne, roodbruine stipjes en zijn sterk naar binnen gebogen, en omsluiten het bestuivingsdeel van het staminodium.

Lateraal sepaal groot, net iets kleiner dan de vlag. De kleur is crème/groenachtig met een weinig groene streeptekening vanuit de basis. Geen snijbloem en eveneens reukloos; bloeiduur 8 weken.

Cultuur

Het is een plant voor de warme kas, maar hij is ook geschikt voor de vensterbank. Deze *Papliopedilum* vraagt enige zorg, maar is dan een dankbare groeier.

Deze planten hebben veel licht nodig, alhoewel ze tegen de felle middagzon licht geschermd dienen te worden.

Zij houden van een hoge luchtvochtigheid, maar ook een drogere periode, vooral hiermede rekening houden met het watergeven.

In uw kas dicht bij het dakglas plaatsen (ca. 40 cm hiervan), in de huiskamer zo dicht mogelijk bij het raam. Hier elke dag vroeg nevelen over de plant.

Oppotten in een hardplastic pot, luchtig en niet te vast aandrukken.

Het grondmengsel bestaat uit de navolgende delen: 4 dl. fir bark, 4 dl. dicksonia of osmunda, 2 dl. sphagnum (zoutvrij); hieraan toevoegen per deel 3 gram Dolokal of Neptune Maerl algenkalk. Na de groeitijd volgt in maart/april de bloeitijd.

Na de bloeitijd de plant 2x per week water geven; is de potkluit nog nat dan het watergeven overslaan. In de herfst het watergeven gaan verminderen tot max. 1x per week, en 2 maanden voor de bloeitijd tot 1x per 14 dagen.

In de huiskamer blijven nevelen.

Zorg tijdens de bloeitijd ervoor dat de bloem niet nat wordt, dit kan verwelking tot gevolg hebben.

Bemesting mag 2x per jaar, 1x direkt na de bloei en 1x in de herfst; maak een duidelijke keus welke meststoffen u gaat toepassen, of organisch (visemulsie) of chemische meststof N.P.K. 20 - 20 - 20 1 gram per liter water. Schakel nooit over van bemesting als een vaste keus is gemaakt. De nachttemperaturen mogen nimmer beneden de 16 °C komen, de dagtemperatuur mag oplopen tot 30 - 35°C.

Watergeven altijd vroeg in de morgen, hierdoor krijgen de scheuten de kans om 's avonds weer opgedroogd te zijn.

J.C. Koelewijn
oktober 1982